

У Х В А Л А
ВЕЛИКОЇ ПАЛАТИ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України „Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України“

м. К и ї в
18 листопада 2021 року
№ 266-у/2021

Справа № 1-12/2020(222/20)

Велика палата Конституційного Суду України у складі:

Головатий Сергій Петрович (голова засідання),
Городовенко Віктор Валентинович,
Завгородня Ірина Миколаївна,
Кичун Віктор Іванович,
Колісник Віктор Павлович,
Кривенко Віктор Васильович,
Лемак Василь Васильович,
Мойсик Володимир Романович,
Первомайський Олег Олексійович,
Сас Сергій Володимирович (доповідач),
Сліденко Ігор Дмитрович,
Філюк Петро Тодосьович,
Юровська Галина Валентинівна,

розглянула на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України „Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що

втратили чинність, деяких законів України“ від 21 лютого 2014 року № 743–VII (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 12, ст. 186).

Заслухавши суддю-доповідача Саса С.В. та дослідивши матеріали справи, Велика палата Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Суб'єкт права на конституційне подання – 50 народних депутатів України – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) Закон України „Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України“ від 21 лютого 2014 року № 743–VII (далі – Закон), яким передбачено звільнення від кримінальної та адміністративної відповідальності, а також від покарання осіб, які були учасниками масових акцій протесту, що розпочалися 21 листопада 2013 року.

Автори клопотання стверджують, що Закон є неконституційним, оскільки ухвалений з порушенням конституційної процедури розгляду, ухвалення та набрання чинності, встановленої статтями 89, 93, 94, 112 Основного Закону України, та не відповідає положенням статей 1, 3, 6, 8, 9, 19, 21, 24, 27, 58, 85, 124, 126 Конституції України.

2. Велика палата Конституційного Суду України, вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з ухваленням Другою колегією суддів Першого сенату Конституційного Суду України Ухвали від 26 серпня 2020 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі, виходить із такого.

Відповідно до частини третьої статті 51 Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційному поданні щодо конституційності акта (його окремих положень) зазначаються акт (його конкретні положення), що належить перевірити на відповідність Конституції

України, та конкретні положення Конституції України, на відповідність яким належить перевірити акт (його окремі положення), а також обґрунтування тверджень щодо неконституційності акта (його окремих положень).

Аналіз конституційного подання дає підстави для висновку, що автори клопотання не обґрунтували тверджень щодо неконституційності Закону.

Стверджуючи про невідповідність Закону положенням статей 3, 21, 24, 27 Конституції України, народні депутати України висловили припущення, що Закон „ліквідує інститут охорони життя та здоров'я людини державою та нівелює принцип невідворотності покарання“, а також формує „у суспільстві враження про дозволеність безкарно вчиняти злочини проти життя і здоров'я людини“.

Автори клопотання зазначають, що, допустивши можливість застосування положень Закону України „Про застосування амністії в Україні“, Кримінального кодексу України, Кримінального процесуального кодексу України, Кодексу України про адміністративні правопорушення під час реалізації Закону в частині, що йому не суперечить, законодавець надав перевагу Закону, а не кодексам, що регулюють кримінальне та кримінально-процесуальне законодавство, чим порушив принцип юридичної визначеності. Проте стаття 8 Закону чітко визначає пріоритет застосування його положень, що забезпечує прогнозованість правозастосування.

Крім того, суб'єкт права на конституційне подання вказує на неузгодженість між положеннями Закону та положеннями Закону України „Про застосування амністії в Україні“, Кримінального кодексу України, Кримінального процесуального кодексу України, що також не є обґрунтуванням тверджень про неконституційність Закону.

Автори клопотання, стверджуючи, що Закон не відповідає статті 58 Конституції України, оскільки звільнення від кримінальної відповідальності та покарання має бути визначене лише законом про внесення змін до Кримінального кодексу України, висловлюють власне бачення, що також не є обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності Закону.

Аргументи народних депутатів України стосовно невідповідності Закону статтям 6, 19, 85, 124, 126 Конституції України через втручання Верховної Ради України у діяльність судової гілки влади ґрунтуються на власній інтерпретації положень Закону, яка полягає в тому, що „положеннями Закону імперативно закріплений обов’язок судів на виконання цього Закону невідкладно без доказування та перевірки фактів у кожній окремій справі (без розгляду справи по суті) звільняти від кримінальної відповідальності осіб, які були учасниками масових акцій протесту, що розпочалися 21 листопада 2013 року, та є підозрюваними або обвинуваченими (підсудними)“, без урахування того, що відповідно до статті 7 Закону питання про застосування Закону суд вирішує в судовому засіданні.

Крім того, зі змісту конституційного подання вбачається, що народні депутати України не навели жодних аргументів щодо невідповідності Закону статтям 1, 9 Конституції України.

Аналіз конституційного подання дає підстави для висновку, що, доводячи свою позицію про неконституційність Закону, автори клопотання цитують положення Основного Закону України, законів України, міжнародних актів, наводять юридичні позиції Конституційного Суду України без аргументації невідповідності Конституції України Закону, що не є обґрунтуванням тверджень щодо його неконституційності (Ухвала Конституційного Суду України від 21 грудня 2017 року № 13-у/2017, ухвали Великої палати Конституційного Суду України від 24 травня 2018 року № 23-у/2018, від 24 травня 2018 року № 24-у/2018, від 31 травня 2018 року № 27-у/2018, від 7 червня 2018 року № 34-у/2018).

Автори клопотання також стверджують, що Закон ухвалено з порушенням приписів статей 89, 93 Конституції України, оскільки комітет Верховної Ради України не розглядав проект Закону та вніс його на розгляд парламенту без свого висновку, а народні депутати України були позбавлені права на подання пропозицій та поправок до нього, оскільки Закон було ухвалено за процедурою *ad hoc*.

Стверджуючи про порушення конституційної процедури розгляду та ухвалення закону, автор клопотання має обґрунтувати, що таке порушення: по-перше, стосується саме конституційних процесуальних вимог; по-друге, є системним, грубим і таким, що істотно впливає на остаточний результат його ухвалення (ухвали Великої палати Конституційного Суду України від 22 листопада 2018 року № 72-у/2018, від 19 березня 2019 року № 11-у/2019). Однак народні депутати України не навели аргументів в аспекті означених питань, що свідчить про відсутність обґрунтування тверджень щодо неконституційності Закону.

Суб'єкт права на конституційне подання також вважає, що набрання чинності Законом відбулося з порушенням вимог статей 94, 112 Конституції України, оскільки Закон підписав Голова Верховної Ради України, який не був повноважний виконувати обов'язки Президента України. Проте обґрунтування зазначеного твердження народні депутати України не навели.

Згідно з Постановою Верховної Ради України „Про покладення на Голову Верховної Ради України виконання обов'язків Президента України згідно із статтею 112 Конституції України“ від 23 лютого 2014 року № 764–VII, яка набрала чинності 23 лютого 2014 року, виконання обов'язків Президента України було покладено на Голову Верховної Ради України на період до обрання і вступу на пост нового Президента України.

Таким чином, суб'єкт права на конституційне подання не обґрунтував тверджень щодо неконституційності Закону, а отже, не дотримав вимог частини третьої статті 51 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 3 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим цим законом.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 35, 51, 52, 62, 66, 86 Закону України „Про

Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 52 Регламенту Конституційного Суду України Велика палата Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України „Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України“ від 21 лютого 2014 року № 743–VII на підставі пункту 3 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим цим законом.

2. Ухвала Великої палати Конституційного Суду України є остаточною.

**ВЕЛИКА ПАЛАТА
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**